

25 ANIVERSARIO DE LA FUNDACIÓN DE LA SOCIETAT HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA MARTÍ I BELLA.

Con motivo del 25 aniversario de nuestra fundación se inauguró, el 4 de noviembre del 2022 una exposición conmemorativa en la sala municipal del Roser, organizada por el Ajuntament de Ciutadella, a través de la concejalía de Cultura. El recorrido de esta, se ha estructurado a través de las cuatro vertientes sobre las que durante todos estos años ha trabajado la SHAMB, a saber, investigación, difusión, protección y voluntariado a través de GIBET.

En el mismo acto, se procedió a descubrir provisionalmente la placa conmemorativa del Premio a las Buenas Prácticas 2022 por la Salvaguarda del Paisaje Cultural de Punta Nati, otorgada conjuntamente por la asociación Hispania Nostra y Fundación Banco de Santander. La situación definitiva de dicho galardón se prevé al pie del mirador que se construirá próximamente para admirar desde una cota más alta, este Paisaje Cultural.

El Acto Institucional conmemorativo de la fundación de la SHAMB, finalizó con la conferencia titulada, *Los cautivos de Ciutadella en Constantinopla, la integración en una sociedad del oriente*, a cargo del Dr. Miguel Ángel de Bunes Ibarra, profesor de investigación del Instituto de Historia del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC).

Foto institucional, con representantes del Ajuntament, Gabriel Cardona y Joana Gomila, de Hispania nostra, Barbara Cordero, de la fundación Banco Santander, Rosario López, Consell Insular de Menorca, Miquel Àngel María y Josep Juaneda Mercadal y de la SHA Martí i Bella, Carmela Sánchez y Antoni Camps Extremera. Foto Sonia Rotger

Carmela Sánchez, presidenta de la SHAMB, Joana Gomila, Alcaldesa de Ciutadella, Antoni Camps, comisario de la exposició y miembro de la Junta directiva de la SHAMB y Miquel Àngel María, vicepresidente del Consell y conceller de Cultura. Foto Sonia Rotger

Ambiente de la exposició durante los discursos de inauguración. Foto Sonia Rotger

Mesa del acto institucional, con Joana Gomila, alcaldesa de Ciutadella, Lina Pons, presidenta del Cercle Artístic de Ciutadella, Carmela Sánchez, presidenta de la SHAMB y Miquel Angel María, Conseller de Cultura del Consell Insular de Menorca. Foto Sonia Rotger

Aspecto de la conferencia, introducida por D. Miguel Angel Casanovas, Historiador y miembro de la Junta Directiva de la SHAMB y ponente invitado, Dr. Miguel Ángel de Bunes Ibarra, profesor de investigación del Instituto de Historia del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC). Foto Sonia Rotger

Acto de reconocimiento a los presidentes de la SHAMB. En sus manos, el grabado realizado y obsequiado para este aniversario por el artista Ciutadellenc, Xec Florit Nin. De izquierda a derecha, Joaquim Sánchez Navarro, Alberto Coll Arredondo, Carmela Sánchez Gómez, Magda Marroquín Camps y Ángel Roca Vidal (2013-2022). Bernat Moll Mercadal disculpó su ausencia por motivos de salud. Foto Sonia Rotger

El programa de mano de la exposición se puede consultar en el apartado documentos de esta web y la noticia de IB3 en el siguiente enlace: https://youtu.be/mIJK_tSuE8k

SS. MM. ELS REIS D'ESPANYA INAUGUREN LA REHABILITADA FARMÀCIA LLABRÉS DE CIUTADELLA, UNS DELS PROJECTES MÉS EMBLEMÀTICS DE LA SHA MARTÍ I BELLA

L'antiga Farmàcia Llabrés és l'únic establiment comercial amb mobiliari i decoració d'inspiració modernista de Ciutadella. Destaquen, especialment, els vitralls emplomats de les portes d'entrada i de la mampara que separava la zona d'atenció al públic de la rebotiga o laboratori, que podria ser obra del prestigiós i prolífic obrador Rigalt, Granell i Cia (1903-1923), de Barcelona.

La situació de la farmàcia en el cor de Ciutadella, la seva inusual decoració i la personalitat dels apotecaris que la van regentar durant el temps que va estar oberta al públic, van contribuir a que fos un dels establiments farmacèutics més emblemàtiques de la ciutat, de fet, encara avui perviu en el record de molts ciutadellencs i forma part del l'imaginari col·lectiu de tot un poble. El promotor i primer farmacèutic va ser Miquel Seguí Prats (1885-1918), que va estar al front de la farmàcia des de la seva inauguració, el 1908, fins a la seva prematura mort el 1918. El va succeir, fins l'any 1926, Gabriel Martí Bella (1884-1970). A partir d'aquesta data, i durant prop de mig segle, la titular va ser Catalina Llabrés Piris (1901-1985), la primera dona farmacèutica de Menorca. Al morir, el seu fill ven la llicència de la farmàcia i la tanca definitivament.

Arrel de l'estat d'abandonament que presentava la farmàcia i els rumors que corrien entorn al desmantellament dels elements modernistes, el Consell Insular de Menorca, a instàncies de la Societat Històrico-Arqueològica Martí i Bella, decideix protegir-la declarant-la bé catalogat el 2009. Aquest mateix any, el fill de la farmacèutica mor i deixa l'immoble de l'apotecaria i tot el seu

patrimoni als Prínceps d'Astúries, avui Reis d'Espanya, els quals signen un conveni d'ús amb la Fundació de Persones amb Discapacitat de Menorca.

Amb motiu d'unes necessàries obres de rehabilitació de l'immoble que allotja la farmàcia, l'any 2014 s'empren el desmuntatge i l'especejament complet del mobiliari i dels elements modernistes protegits per ser emmagatzemats, primer, i restaurats, després, en una nau del polígon industrial de Ciutadella. Les obres a l'edifici s'executen de manera paral·lela als treballs de restauració del mobiliari que guarnia la farmàcia, dels entapissats amb motius florals i vegetals que cobrien les parets de les sales d'atenció al públic i dels vitralls de portes i mampares de les diferents estances. La restauració es realitza entre 2017 i 2019.

Els criteris de conservació i restauració que es segueixen s'han fonamentat en els principis recollits en la Carta de Venècia de 1964, és a dir, la llegibilitat de les intervencions a realitzar i l'estabilitat i la reversibilitat dels materials a utilitzar; la preferència pels tractaments de conservació de les pàtines; l'eliminació dels elements i materials dissonants o disconformes amb els valors i l'originalitat del conjunt; i la supressió d'antigues reparacions que, d'una manera o altra, distorsionaven l'estètica i la coherència de l'estil del conjunt decoratiu.

Els treballs es completen amb la reinstal·lació dels elements restaurats al seu emplaçament original un cop finalitza l'obra, una tasca que s'acaba poc dies abans de l'inici de l'estat d'alarma motivat per la crisi sanitària de la covid-19, el març de 2020. Els treballs són executats per un equip tècnic multidisciplinari adscrit a la Societat Històrico-Arqueològica Martí i Bella i són finançats pel Consell Insular de Menorca i la Fundación Hesperia. La recuperació de l'antiga Farmàcia Llabrés esdevé un dels projectes més emblemàtics duits a terme per la Societat Històrico-Arqueològica Martí i Bella en els seus 25 anys en favor de la defensa del patrimoni històric.

El passat 12 de gener de 2023, SS MM el Reis d'Espanya, Felip VI i Letizia, inauguren la rehabilitada farmàcia ciutadellenca en un acte en el qual hi assisteixen els màxims representants de l'Ajuntament de Ciutadella, del Consell Insular de Menorca i del Govern de les Illes Balears. Durant l'acte inaugural, els reis Felip VI i Letizia reben una detallada explicació del desenvolupament dels treballs de restauració de la mà d'Antoni Camps Extremera, coordinador de l'equip de restauració i en representació de la Societat Històrico-Arqueològica Martí i Bella. La jornada conclou amb un acte solemne celebrat al Teatre des Born de Ciutadella durant el qual el Rei d'Espanya i les diferents autoritats realitzen els respectius parlaments en relació a l'esperat esdeveniment.

Posat davant de l'entrada principal de la farmàcia Llabrés. De dreta a esquerra, Joana Gomila, alcaldesa de Ciutadella, Susana Mora, presidenta del CIME, SS.MM los reyes de España, Francina Armengol, presidenta del Govern Balear y Aina Calvo, delegada del Gobierno.

D'esquena, Antoni Camps Extremera, membre de la Junta Directiva i coordinador de l'equip de restauració, explicant a SS. MM. els reis d'Espanya, el desenvolupament dels treballs.

JORDI PONS MERCADAL PROTAGONITZA EL PREGÓ DE L'ACTE INSTITUCIONAL DE SANT ANTONI DE L'AJUNTAMENT DE CIUTADELLA

En motiu de la Diada del poble de Menorca i en resposta a la invitació de l'Ajuntament de Ciutadella, el nostre vicepresident Jordi Pons Mercadal, en l'acte institucional de Sant Antoni, va protagonitzar el pregó que versà sobre l'evolució arquitectònica de les cases consistorials, il·lustrant a l'audiència com des dels seus inicis fins als nostres dies aquest edifici ha patit nombroses modificacions sense perdre en cap moment la importància històrica.

L'acte es va realitzar en un renovat Saló Gòtic de l'Ajuntament de Ciutadella, coincidint amb la finalització de la primera fase de les obres a les Cases Consistorials que ha seguit directrius de l'avantprojecte de la SHAMB presentat a les XII Jornades de Recerca Històrica, celebrades a l'any 2014.

Davant el gran interès despertat, es va repetir el pregó, en format conferència i amb contingut ampliat, el 31 de març a la sala Jeroni Marqués del Cercle Artístic.

Sr. Jordi Pons juntament amb l'alcaldeessa Sra. Joana Gomila al final de l'acte.

PREMIO A LAS BUENAS PRÁCTICAS DE HISPANIA NOSTRA 2022, EN LA CATEGORÍA DE INTERVENCIÓN EN EL TERRITORIO Y EN EL PAISAJE, POR LA

SALVAGUARDA DEL PAISAJE CULTURAL DE PIEDRA EN SECO DE PUNTA NATI.

Desde el 2013 la SHAMB ha luchado para preservar este Paisaje Cultural tan emblemático y enraizado con la esencia de nuestra Isla. Ha sido un proceso muy largo y duro, donde hemos soportado un precio muy alto por ser pioneros en este tipo de reivindicaciones, que ahora aparecen con frecuencia en las noticias.

Finalmente Hispania Nostra, asociación que trabaja desde el año 1976 en la defensa, promoción y puesta en valor del patrimonio cultural y natural, nos ha reconocido y premiado el esfuerzo, otorgándonos el galardón a las buenas prácticas por la Salvaguarda de este importante e irrepetible Paisaje Cultural de piedra en seco.

Esta placa se colocó de forma provisional en el panel central de nuestra exposición aniversario de los 25 años de la SHAMB. Su colocación definitiva está prevista al pie de la plataforma-mirador que se construirá en Punta Nati próximamente.

Los términos del acuerdo firmado a cuatro bandas para proteger este Paisaje se pueden consultar en nuestra página web, apartado de "documentos".

Se adjuntan, así mismo, varios enlaces de la web de Hispania Nostra:

<https://www.premios.hispanianostra.org/premio-hispania/salvaguarda-del-paisaje-cultural-de-punta-nati/>

Dentro del enlace anterior, donde se puede ver toda la noticia del premio, se encuentran otros cuatro que nos remiten a noticias relacionadas con el 25 aniversario de la SHAMB y el descubrimiento de la placa del premio, en su ubicación provisional.

- <https://www.hispanianostra.org/sha-marti-i-bella-acoge-el-acto-de-descubrimiento-de-la-placa-del-premio-hispania-nostra-2022-otorgado-a-la-salvaguarda-del-paisaje-cultural-de-punta-nati/>
- <https://www.rtve.es/play/audios/marca-espana/marca-espana-recuperacion-punta-nati-menorca-gracias-mujeres-04-11-22/6728528/>
- <https://ib3.org/la-societat-marti-bella-celebra-el-seu-25e-aniversari-amb-una-exposicio-retrospectiva-a-ciudadella>
- <https://www.menorca.info/menorca/cultura/2022/11/04/1822889/societat-marti-bella-obre-aquest-divendres-exposicio-retrospectiva.html>

Reseña del premio en la revista nº 37 de Hispania Nostra, pág 34-35

https://issuu.com/hispanianostra/docs/hispania_nostra_37_completa